

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: JUDr. M. J.,
bytem ,
zastoupen Mgr. Kristínou Tisovou, advokátkou,
sídlem 28. Října 1001/3, Praha 1,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
Křížová 1292/25, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2020, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty jeho námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 6. 8. 2020, kterým byl žalobci odejmut invalidní důchod.
2. Žalobce ve svých námitkách proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 6. 8. 2020 namítal, že ačkoliv je zřejmé, že trpí Bechtěrevovou nemocí (ankylozující spondylitidou IV. stupně, málo aktivní), v předchozích posudcích PSSZ o invaliditě bylo opakovaně stanoveno, že Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

předmětné zdravotní postižení má vliv na pokles pracovní schopnosti žalobce o 35%, aniž by došlo ke změně profese žalobce či způsobu jejího výkonu, bylo posudkem Pražské správy sociálního zabezpečení konstatováno, že pracovní schopnost žalobce je snížena pouze o 30%. Onemocnění žalobce je za současného stavu vědy nevyléčitelné. Biologická léčba, kterou žalobce již mnoha let podstupuje, se zaměřuje pouze na zmírnění příznaků a zpomalení postupu onemocnění, nemoc samotnou neléčí.

3. Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí uvádí, že i po přezkumu lékař ČSSZ hodnotil zdravotní postižení žalobce shodně s prvoinstančním posouzením podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 3c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Dále žalovaná konstatuje, že *„míra poklesu pracovní schopnosti je dána procentním rozpětím 30-40%, lékař ČSSZ zvolil dolní hranici, tj. 30%, která dále nebyla měněna.“* Po citaci zákonných ustanovení žalovaná závěrem opět pouze konstatuje, že dle posudku lékaře PSSZ ze dne 15. 7. 2020 již účastník řízení není invalidní, tento posudkový závěr byl potvrzený i lékařem ČSSZ v řízení o námitkách dne 29. 9. 2020. Jelikož po přezkoumání celkového zdravotního stavu, činí pokles pracovní schopnosti účastníka řízení 30%, nejsou splněny podmínky pro invaliditu prvního, druhého ani třetího stupně.
4. Žalobce namítá, že ačkoliv žalovaná provedla nový posudek o invaliditě, a to opět bez přítomnosti žalobce, ve svém rozhodnutí (ani v novém posudku) se vůbec nevypořádala s námitkami žalobce. V průběhu řízení totiž nebylo sporné (žalobce to ani nenamítal), jakou nemocí žalobce trpí, ani do jaké kapitoly, oddílu a položky dle vyhlášky o posuzování invalidity bude postižení žalobce zařazeno, tyto skutečnosti jsou nesporné již několik let a nezměnily se. Nejdůležitější námitka žalobce právě byla, že za naprosto nezměněného stavu typu nemoci, zařazení dle citované vyhlášky, která v tomto případě stanovovala a i nadále stanoví míru poklesu pracovní schopnosti rozpětím 30 – 40%, a za nezměněného stavu profese žalobce a způsobu jejího výkonu, zvolil lékař PSSZ (bez jakéhokoliv vysvětlení) dolní hranici tohoto rozpětí, tedy 30%, a to i přes to, že několik let volil hranici 35%. K důkazu žalobce navrhl správní spis (případně více spisů, pokud jsou vedeny odděleně) týkající se invalidního důchodu žalobce, a to za celou dobu, od kdy mu byl přiznán.
5. Pokud zákon stanoví míru poklesu pracovní schopnosti pro daný typ onemocnění rozpětím 30%-40% a doposud bylo konstantně několik let lékaři PSSZ stanovováno, že v případě žalobce jde o pokles 35%, je povinností správního orgánu a tedy i žalované řádně a transparentně odůvodnit, z jakého důvodu najednou lékař PSSZ (i ČSSZ) zvolil dolní hranici zákonného rozpětí 30% (v důsledku čeho došlo k odnětí invalidního důchodu), a to dokonce přes to, že v mezidobí nedošlo k žádné změně rozhodných skutečností. Dle žalobce toto zdůvodnění zcela absentuje nejen v rozhodnutí ČSSZ ze dne 6. 8. 2020, ale i v napadeném rozhodnutí žalované. Žalovaná se omezila pouze na konstatování, že „lékař ČSSZ zvolil dolní hranici, tj. 30%“. Je povinností správního orgánu své rozhodnutí a závěry v něm obsažené dostatečně srozumitelně odůvodnit. Stejně tak je povinností správního orgánu náležitě se vypořádat s námitkami účastníka řízení vznesenými v jeho oprávněném prostředku. Této své povinnosti nedostála Česká správa sociálního zabezpečení ani ve svém rozhodnutí ze dne 6. 8. 2020, ani v napadeném rozhodnutí. Žalobce je s ohledem na výše uvedené přesvědčen, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, jelikož se v něm žalovaná vůbec nevypořádala s hlavní námitkou žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

6. Jak vyplývá ze správního spisu, žalobce za posledních 10 let nezměnil profesi ani způsob či podmínky jejího výkonu. Také bylo prokázáno, že s ohledem na typ nemoci, kterou žalobce trpí, není možné, aby se jeho zdravotní stav zlepšil. Současné poznatky lékařské vědy bohužel tuto možnost vylučují. Z toho důvodu také není možné, aby byla pracovní schopnost žalobce, při nezměněném povolání a nezměněných podmínkách výkonu povolání, náhle snížena pouze o 30 %, ačkoliv doposud byla snížena o 35 %.
7. Žalovaná uvedla, že na napadeném rozhodnutí trvá. Toto rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 29. 9. 2020 vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem žalované, který invaliditu žalobce posoudil tak, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, avšak nejde o invaliditu, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 30 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 3c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 %, která se ve smyslu ustanovení § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění, a byl v něm vysvětlen i důvod posouzení v dolní hranici procentního rozpětí poklesu pracovní schopnosti. Tento posudek dle žalované splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi, kdy lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. S ohledem na žalobu navrhuje žalovaná důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR.
8. Ze spisového materiálu soud zjistil následující skutečnosti. Žalobce byl v roce 2007 uznán částečně invalidním dle § 44 odst. 2 ZDP. Pokles pracovní schopnosti byl hodnocen podle přílohy 4, oddílu A, odstavce 1 písm. f) vyhlášky č. 284/1995 Sb. Kontrolní prohlídka měla být provedena v roce 2010. Následně byl zdravotní stav žalobce posouzen dle spisu až v roce 2012 s tím, že byla potvrzena invalidita I. stupně, zdravotní postižení bylo hodnoceno podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 3c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti 35%. Následně byl jeho zdravotní stav opakovaně posuzován s totožným výsledkem až do roku 2020, kdy došlo ke změně zhodnocení jeho zdravotního postižení, které bylo podřazeno pod stejnou kapitolu, resp., oddíl a položku přílohy uvedené vyhlášky, avšak míra poklesu pracovní schopnosti byla snížena na 30%, přičemž na základě toho byla žalobci invalidita žalovanou odejmuta. Shodně byl zdravotní stav žalobce zhodnocen i v následném námitkovém řízení.
9. V posudku ze dne 15. 7. 2020 č. j. LPS/2020/593-P3_CSSZ zdůvodnila lékařka PSSZ snížení míry poklesu pracovní schopnosti tím, že žalobce dlouhodobě pracuje jako právník s využitím své kvalifikace v plném pracovním úvazku, na pracovní podmínky je adaptovaný. Výkonem této výdělečné činnosti nedochází ke zhoršování jeho zdravotního stavu. Lékařka posuzující zdravotní stav žalobce v námitkovém řízení neshledala důvod pro změnu uvedeného zhodnocení. Žalovaná proto v napadeném rozhodnutí námitky žalobce zamítla a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. R-6.8.2020-43/771 230 0497 ze dne 6. 8. 2020, kterým byl žalobci odejmut invalidní důchod.
10. Při prvním jednání soudu zástupce žalobce namítl, že změna posouzení jeho zdravotního stavu posudkovou komisí je natolik zásadní, že předchozí rozhodnutí správních orgánů nemohou obstát. Zároveň nelze zhojit nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí rozhodnutím soudu, resp. v soudním řízení vypracovaným posudkem, jehož závěry jsou zcela odlišné od podkladů správního řízení. V souladu s právem na spravedlivý proces je

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

nutné rozhodnutí zrušit, aby žalobce mohl ve správním řízení předložit případné další důkazy (např. vyjádření jeho ošetřujícího lékaře). S předchozím zařazením do položky 3c) vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), byl žalobce srozuměn, proto neměl důvod předkládat např. revizní posudek ohledně zařazení onemocnění. Dále zástupce žalobce uvedl, že každé ráno musí žalobce cvičit bez ohledu na momentální stav.

11. Rozsudkem č. j. 16 Ad 33/2020 – 30 ze dne 3. 5. 2021 zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a rozhodl o vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Proti tomuto rozsudku byla následně žalovanou podána kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud rozhodnutím ze dne 30. 6. 2023, č. j. 5 Ads 170/2021 – 25, vyhověl a vrátil věc zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
12. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 s. ř. s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Rozsudkem č. j. 16 Ad 33/2020 – 30 ze dne 3. 5. 2021 zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a rozhodl o vrácení věci žalované k dalšímu řízení, a to pro nesprávně zjištěný skutkový stav.
14. V tomto rozsudku soud poukázal na § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.
15. Uvedl, že dle konstantní judikatury správních soudů není soud příslušný posuzovat obsahovou správnost závěrů posudkových komisí. K tomuto závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 1. 2015, č. j. 3 Ads 114/2014 – 21, kde se zabýval nesouhlasem se závěry posudků posudkové komise a jejich nedostatečností v souvislosti s invalidním důchodem, a uvedl následující: *„Soudu zde nepřísluší posuzovat věcnou správnost lékařských posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudky soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v řízení o invalidním důchodu bývají tyto lékařské posudky důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzují žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudků mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky pak spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila.“* (srov. dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2013, č. j. 3 Ads 74/2012 – 16, rozsudek ze dne 2. 7. 2014, č. j. 3 Ads 108/2013 – 19, a rozsudek ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

– 50). Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 11. 2018, č. j. 10 Ads 248/2017 – 61 „Ani správní soud si tedy nemůže učinit úsudek o zdravotním stavu a pracovní schopnosti účastníka řízení sám. K odborným lékařským otázkám je vypracováván posudek, který soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s., zejména zda splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Hodnotí, zda se posudek vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, včetně těch, jež namítá posuzovaná osoba, a zda je z nich zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace. Posudkový závěr musí být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý a srozumitelný i pro správní soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti. Soud ověřuje, zda daný posudek je úplný a přesvědčivý ve výše uvedeném smyslu (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 10. 2017, čj. 8 Ads 136/2017-35).“ Jelikož je soud plně odpovědný za řádné zjištění skutkového stavu v soudním řízení správním, je třeba, aby posudek odborné komise obsahoval veškeré náležitosti a byl především přesvědčivě a dostatečně odůvodněn tak, aby o závěrech posudkové komise nebyly žádné pochybnosti.

16. Vzhledem k tomu, že v dané věci je rozhodující posouzení zdravotního stavu žalobce, soud si za tímto účelem vyžádal u PK MPSV ČR v Praze (dále jen „posudková komise“) odborný lékařský posudek. Posudková komise v posudku ze dne 11. 2. 2021 shledala, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 ZDP. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Při vypracování posudku vycházela komise ze soudního spisu, spisové dokumentace žalované a vyšetření při jednání, kterému byl žalobce přítomen.
17. Soud vycházel ze skutečnosti, že jeho úkolem není posuzovat, zda posudková komise zhodnotila správně zdravotní stav. Soud má „pouze“ posoudit, zda měla posudková komise k dispozici dostatek podkladů, zda je její hodnocení komplexní, zda se vypořádala s námitkami žalobce a zda je posudek řádně odůvodněný, tedy obsahuje důvody přijatého závěru a tím je i přesvědčivý.
18. Posudková komise dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je zdravotní postižení dle kapitoly XIII., oddíl E, položky 3b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž se jedná o onemocnění ankylozující spondylitidou s lehkým funkčním postižením a lehkou aktivitou procesu, HAQ vyšší než 0,5 a nižší než 1, BASDAI převážně pod 4. Míra poklesu pracovní schopnosti byla po komplexním hodnocení zvolena na spodní hranici 15%. Nebyl shledán důvod pro další zvýšení. Kritérií vyšší položky žalobce nedosahuje. Ostatní choroby žalobce jsou posudkově nevýznamné a nejsou relevantní pro posouzení invalidity.
19. Komise tak na základě zhodnocení zdravotního stavu žalobce dospěla k závěru, že jeho zdravotní postižení je třeba řadit nikoli do položky 3c), ale 3b) dané kapitoly přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, neboť dle jejích zjištění nejsou pro zařazení do položky 3c) u žalobce dány důvody.
20. Posudková komise se se vyjádřila k námitkám, uvedla, že námitky byly akceptovány, komise je obeznámena s tím, že ankylozující spondylitida je onemocnění, které za současné úrovně medicínských znalostí není vyléčitelné, jeho průběh lze pouze zpomalit či za příznivých podmínek zastavit. Invalidita však žalobci nenáleží a měla mu již být odebrána v minulosti.
21. S ohledem na tento průběh soud konstatoval, že posudková komise s žalovanou dospěly ke shodnému závěru o absenci invalidity žalobce, avšak na základě odlišného zařazení

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

funkčního postižení dle vyhlášky o posuzování invalidity. Žalovaná na základě podkladů správního řízení klasifikovala zdravotní stav jako ankylozující spondylitida se středně těžkým funkčním postižením více než dvou úseků páteře, čemuž odpovídá 30-40% pokles pracovní schopnosti (kapitola XIII., oddíl E položka 3c) přílohy vyhlášky o posuzování invalidity). Posudková komise v posudku vypracovaném pro soudní řízení klasifikovala zdravotní stav žalobce jako ankylozující spondylitida s lehkým funkčním postižením, čemuž odpovídá 15-20% pokles pracovní schopnosti (kapitola XIII., oddíl E položka 3b) přílohy vyhlášky o posuzování invalidity). Soud konstatoval, že klasifikace zdravotního stavu žalobce je v dané věci rozhodná, neboť pokud by se jednalo o lehké funkční postižení, je bez dalšího vyloučeno přiznání invalidity. Oproti tomu klasifikace zdravotního stavu jako středně těžké funkční postižení dle položky 3c) nevylučuje dosažení minimální míry 35 % poklesu pracovní schopnosti potřebné pro přiznání invalidity.

22. Soud shledal závěr posudkové komise za dostatečně přesvědčivý. Dále uvedl, že jestliže bylo posudkovou komisí zjištěno, že zdravotní stav žalobce byl od roku 2012 dlouhodobě nadhodnocován, kdy zdravotní postižení nespadlo pod položku 3c), ale 3b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, nemůže (ani značně dlouhodobě) opakované řazení zdravotního stavu pod položku 3c) přílohy k vyhlášce být dostatečně přesvědčivé, jestliže nebylo založeno na správně zjištěném objektivním posouzení zdravotního stavu žalobce, které bylo navíc prováděno opakovaně v nepřítomnosti žalobce, jehož zdravotní stav tak nemohl být komplexně zjištěn. Komise v daném případě vyjádřila přesvědčení, že zdravotní stav žalobce měl být dlouhodobě hodnocen dle položky 3b), nikoli 3c) přílohy k vyhlášce, a tedy komise nedospěla k závěru, že by se zdravotní stav žalobce k datu přípravy posudku zlepšil, nýbrž že zdravotní stav již minimálně od roku 2012 odpovídal položce 3b) přílohy k vyhlášce, a tedy byl dlouhodobě chybně posuzován. Podřazení zdravotního postižení pod položku 3b) přílohy k vyhlášce nebylo provedeno z důvodu současného zlepšení zdravotního stavu, nýbrž z důvodu změny zařazení onemocnění žalobce i s přihlédnutím k léčbě žalobce. K tomu soud též poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ads 182/2015-26, bod 23, dle kterého je klasifikace zdravotního stavu posuzované osoby podle vyhlášky o posuzování invalidity zjištěním skutkovým a nově stanovená klasifikace položkou 3b) vyhlášky o posuzování invalidity je způsobilá zpochybnit předchozí posouzení zdravotního stavu stěžovatele, měl městský soud dospět k závěru, že ze skutkového stavu, jak byl zjištěn správními orgány, nelze bez dalšího vycházet, takže nezbyvá než napadené rozhodnutí zrušit. Následovat proto musí nové posouzení stěžovatelovy žádosti, při němž správní orgán mezi podklady pro nové rozhodnutí zahrne i posudek posudkové komise (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
23. Proti tomuto rozsudku byla následně žalovanou podána kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud rozhodnutím ze dne 30. 6. 2023, č. j. 5 Ads 170/2021 – 25, vyhověl a vrátil věc zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
24. Nejvyšší správní soud uvedl, že pokud městský soud zároveň shledal posudek posudkové komise MPSV dostatečně přesvědčivým, není zřejmé, co by měli posudkoví lékaři ve správním řízení dále zjišťovat, když jsou vlastně vázáni skutkovým stavem tak, jak byl zjištěn, resp. upřesněn v soudním řízení správním. Ohledně zařazení zdravotního postižení žalobce pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, musí dostat přednost závěry posudkové komise nadřízeného správního orgánu, tj. Ministerstva práce a sociálních věcí, před závěry posudkových lékařů LPS PSSZ a žalované. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2015, č. j. 2 Ads 182/2015-26, není ve věci

přiléhavý. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že posudek posudkové komise potvrdil závěr žalované, že žalobce již není invalidním, neboť nenastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Rozhodnutí žalované o odnětí invalidního důchodu žalobci tak i přes odlišný závěr posudkové komise ohledně podřazení zdravotního postižení žalobce pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, obstojí.

25. Po zrušení rozsudku Nejvyšším správním soudem Městský soud v Praze nařídil znovu jednání, v rámci kterého právní zástupkyně žalobce uvedla, že se vyjádří pouze k nákladům řízení. Sdělila, že v momentě podání žaloby byla tato podávána proti posudku PSSZ. Byla podávána z důvodu, že žalobce považoval posudek za nepřesvědčivý, neúplný, posouzení zdr. stavu zůstalo zařazeno ve stejné položce, ale bez důvodu se změnila míra schopnosti práce žalobce. Po podání žaloby byl vypracován nový posudek posudkové komise, její závěr žalobce považoval za překvapivý, kdy byla dokonce změněna položka, pod kterou byl podřazen jeho zdravotní stav. NSS řekl, že nejde o skutkovou novotu, je možné přihlížet k novému posudku v souvislosti se zjištěním skutkovému stavu. Žalobce konstatoval, že soudu zřejmě nezbyde než respektovat právní názor, nicméně z důvodu, že posudek byl vypracován až po podání žaloby, by měl žalobce mít nárok na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nesouhlasila, posudková komise neshledala jinou výši zdravotního postižení. Bylo podřazeno pod jinou položku, ale nedošlo k žádné změně výše postižení, které by mělo další návaznosti na přiznání invalidního důchodu.
26. Zdejší soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu uvedeným v jeho rozhodnutí ze dne 30. 6. 2023, č. j. 5 Ads 170/2021 – 25 konstatuje, že výše zmíněné závěry posudkové komise MPSV vyjádřené v jejím posudku považuje za dostačující a odpovídající obsahu lékařských zpráv. Významné nedostatky posudku nenalezl, posudek je úplný, celistvý a přesvědčivý, proto z něj soud vyšel. Posudek dává dostatečnou odpověď na to, z jakého důvodu komise přistoupila k hodnocení zdravotního stavu žalobce podle nižší položky. Posudková komise své závěry adekvátně a dostatečně srozumitelně a přezkoumatelně odůvodnila.
27. Právní zástupkyně žalobce v rámci druhého soudního jednání poukázala na to, že v době podání žaloby bylo pro žalobce rozhodující posouzení PSSZ, se kterým se neztotožnil, přičemž posudek považoval za neúplný a nedostatečný. Problematickým shledal žalobce zejména závěr o tom, že u něj byla dle jeho názoru bez vysvětlení shledána nižší míra poklesu pracovní schopnosti (tj. z 35 % na 30 %). Dále právní zástupkyně dále uvedla, že současným posouzením posudkovou komisí došlo nově ke změně položky, což označila za překvapivé.
28. K tomu soud uvádí, že co se týče překvapivosti ohledně podřazení onemocnění pod jinou položku či změnu poklesu pracovní schopnosti, pak i v případě, kdy je u dotyčného zjišťováno stále stejné onemocnění, na základě kterého žádá o invalidní důchod, nemusí být jeho stav stále neměnný, ale naopak se bude v průběhu času pravděpodobně měnit v závislosti na vývoji onemocnění k lepšímu či k horšímu apod. V tomto ohledu je tak nejen možné, ale i pravděpodobné, že může docházet v průběhu času v rámci jeho posuzování zdravotního stavu k obměnám zařazení onemocnění pod položku, například tehdy, bude-li u žadatele shledáno jiné dominantní postižení, či že sice bude stále posouzeno jako rozhodující totéž onemocnění, ale bude docházet ke změnám poklesu pracovní schopnosti (v rámci původně stanoveného onemocnění). Podstatné pro to, zda se jedná o překvapivý či nepřekvapivý závěr posudkového lékaře v tomto směru je jeho dostatečně kvalitní odůvodnění, kdy je na lékaři (komisi), aby vysvětlil, z jakého důvodu

došlo či nedošlo u daného žadatele o invalidní důchod ke změně stavu, a tím i míry poklesu pracovní schopnosti, případně může dojít i k přehodnocení podřazení pod jinou položku a může se měnit i rozhodnutí, které onemocnění je u dotyčného shledáno dominantním. Může tedy průběžně docházet ke zvyšování či snižování míry poklesu pracovní schopnosti, aniž by byl takový krok překvapivým. Taktéž může dojít k tomu, že v průběhu času bude konstatováno dřívější nadhodnocování či podhodnocování zdravotního stavu. Podstatné je vždy především odůvodnění závěrů ze strany posuzujícího lékaře.

29. V dané věci byly závěry posudkového lékaře PSSZ potvrzeny posudkovým lékařem žalované, kdy byla shodně konstatována míra poklesu pracovní schopnosti 30 %. Žalovaná na základě podkladů správního řízení klasifikovala zdravotní stav žalobce jako ankylozující spondylitida se středně těžkým funkčním postižením více než dvou úseků páteře, čemuž odpovídá 30-40% pokles pracovní schopnosti (kapitola XIII., oddíl E položka 3c) přílohy vyhlášky o posuzování invalidity). Tímto žalovaná potvrdila dřívější shodný závěr PSSZ.
30. V rámci soudního přezkumu rozhodnutí ohledně invalidních důchodů soud vychází z odborného posouzení zdravotního stavu, které je prováděno v rámci tohoto řízení, přičemž se může stát, že posudková komise posoudí zdravotní stav žalobce shodně, jako bylo provedeno žalovanou, avšak může nastat též situace, kdy tomu tak není a posudková komise změni míru poklesu pracovní schopnosti, nebo dojde ke změně stanovení dominantního onemocnění žalobce či jeho podřazení pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž mohou mj. nastat i různé kombinace výše uvedeného. Pro žalobce tak nelze vyloučit riziko, že jeho stav bude v rámci soudního řízení posouzen zcela jiným způsobem, než tomu bylo ve správním řízení, kdy rozhodným kritériem přípustnosti takového závěru je, že soud shledá posudek posudkové komise za dostatečně kvalitně odůvodněný. Pouze v případě, kdy má soud o posudku posudkové komise pochybnosti, je nutné v řízení pokračovat, dokud není skutkový stav přesvědčivě zjištěn. Pakliže soud pochybnosti o kvalitě posudku nemá, pak jsou jeho závěry ohledně posouzení zdravotního stavu dotyčného pro soud rozhodné a mají v případě odlišnosti od závěrů žalované před jejími závěry přednost, přičemž takový výsledek, i za situace, kdy je komisí konstatován lepší zdravotní stav dotyčného (tedy pro žadatele „horší výsledek“ ve vztahu k přiznání invalidity), nelze považovat bez dalšího za překvapivý.
31. V nyní řešené věci byl posudek posudkové komise soudem zhodnocen jako adekvátní, úplný, srozumitelný, dostatečně odůvodněný. Proto soud z tohoto posudku vyšel. Posudková komise v posudku vypracovaném pro soudní řízení klasifikovala zdravotní stav žalobce jako ankylozující spondylitida s lehkým funkčním postižením, čemuž odpovídá 15-20% pokles pracovní schopnosti (kapitola XIII., oddíl E položka 3b) přílohy vyhlášky o posuzování invalidity). Zároveň posudková komise konstatovala, že žalobcův zdravotní stav byl dlouhodobě nadhodnocován, kdy zdravotní postižení s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti nespadlo pod položku 3c zmíněného oddílu, ale pod jeho položku 3b. míra poklesu pracovní schopnosti byla posudkovou komisí u žalobce stanovena na 15 %.
32. Z uvedeného plyne, že namítané závěry PSSZ potvrzené žalovanou v námitkovém řízení byly posudkovou komisí změněny, kdy bylo žalobcovo onemocnění podřazeno nově pod nižší položku, došlo ke změně stanovené míry poklesu pracovní schopnosti a zároveň bylo konstatováno dřívější dlouhodobé nadhodnocování stavu žalobce. Šlo tedy o situaci, kdy bylo komisí shledáno zlepšení stavu žalobce oproti posouzení žalovanou, kdy bylo onemocnění nově podřazeno pod položku 3b) a míra poklesu pracovní schopnosti žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

nově stanovena na 15 %. Podstatné však je, že výsledný závěr o tom, že žalobcův stav nebyl tak závažný, aby odůvodnil přiznání invalidity, se nezměnil, neboť posudková komise shodně s žalovanou dospěla k závěru, že žalobce nebyl ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní, nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %.

33. Lze shrnout, že rozhodující posouzení zdravotního stavu žalobce bylo provedeno posudkovou komisí, která potvrdila výsledný závěr žalované o tom, že žalobcův zdravotní stav nedosahuje svou závažností míry pro přiznání invalidního důchodu. Posudek posudkové komise potvrdil závěr žalované, že žalobce již není invalidním, neboť nenastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V dané věci je rozhodná klasifikace zdravotního stavu žalobce provedená posudkovou komisí, přičemž tato má přednost před závěry posudkových lékařů LPS PSSZ a žalované. Rozhodnutí žalované o odnětí invalidního důchodu žalobci tak i přes odlišný závěr posudkové komise ohledně podřazení zdravotního postižení žalobce pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity ob stojí.
34. Posudková komise, konstatovala, že žalobcův zdravotní stav byl dlouhodobě nadhodnocován, přičemž zdravotní postižení s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti nespadlo pod položku 3c zmíněného oddílu, ale pod jeho položku 3b. Tento závěr však neměl žádný vliv na výsledný závěr o tom, že žalobce není invalidní. Podřazení pod nižší položku lze ze strany žalobce vnímat jako „zhoršení“ jeho postavení tím, že uvedená položka posudkovou komisí (3b) umožňuje stanovit nižší maximální míru poklesu než původní položka stanovená posudkovými lékaři žalované, kdy zároveň již toto podřazení samo o sobě vylučuje invaliditu, pokud stanoví maximální možnou míru poklesu 20 %. Tato změna se však nijak nepromítla do výsledného zhodnocení – že žalobcův stav není natolik závažný, aby mohl vést k závěru přiznání invalidity, kdy žalovanou byla konstatována míra poklesu 30 %.
35. Soud na základě provedení nového posouzení věci vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
36. Právní zástupkyně při druhém jednání poukázala na to, že dle jejího názoru vzhledem k tomu, že byl zdravotní stav žalobce posouzen po podání žaloby, by měl žalobce mít nárok na náhradu nákladů řízení. S tímto názorem se neztotožnila žalovaná, která uvedla, že pro danou věc bylo rozhodující, že nebyl konstatován natolik závažný stav, aby odůvodnil invaliditu, tj. procentní míra nebyla shledána vyšší.
37. Podle § 60 odst. 7 s. ř. s. *jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává. Dle odst. 8 téhož ustanovení jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud přiznat účastníkovi, který měl ve věci alespoň částečný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení i v těch případech, kdy tento zákon stanoví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.*
38. Ustanovení Podle § 60 odst. 7 s. ř. s. hovoří pouze o nepřiznání náhrady nákladů řízení úspěšnému účastníkovi, nikoli o přiznání náhrady nákladů řízení neúspěšnému účastníkovi. Žalobce neměl ve věci ani částečný úspěch, proto mu nelze dle § 60 odst. 8 s. ř. s. s. ř. s. přiznat náhradu nákladů řízení, nehledě k tomu, že i po seznámení se s obsahem posudku nadále v soudním řízení pokračoval, vzal tak na sebe riziko neúspěchu.

39. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované vzhledem k povaze sporu takové právo také nemá (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 6. 9. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce